

Урок №3. Історія України

Тема: Внутрішньополітична й економічна ситуація в УРСР.

Алгоритм засвоєння матеріалу :

1. Перехід до мирного будівництва. Внутрішньополітичне та економічне становище УРСР.
Ознайомитись з документом за QR кодом на початку параграфу №3, продумайте відповіді на питання до документу
2. Відбудова та її особливості в Україні.
3. Голод 1946—1947 рр. Його причини, масштаби й наслідки.
4. Зміни в демографічній ситуації. Рівень життя та побут населення .

Поняття які потрібно опанувати : відбудова, командно-адміністративна економіка , модернізація , ГУТАБ.

1.1

Внутрішньополітичне та економічне становище республіки

Внутрішньо-політичне становище	<ul style="list-style-type: none">• Відновлення режиму одноосібної влади Й. Сталіна, культ особи якого досяг апогею.• Відсутність в Україні будь-якої самостійної політики.• Заміна національних кадрів у радянському та партійному апараті вихідцями з Росії та інших республік СРСР.• Відсутність демократії та свобод громадян.• Зловживання владою.• Відновлення репресій (пік репресій в Україні припав на 1947 р.).• Підпорядкування політичному центру діяльності перших секретарів ЦК КП(б)У: М. Хрущов (1943—1946 рр. та 1948—1949 рр.); Л. Каганович (1947 р.); А. Мельников (1950—1953 рр.)
--------------------------------	--

Результати відбудовчого періоду були неоднозначними. З одного боку ,було загоєно рани війни, відбудовано промисловість України. З іншого боку, ціна відбудови була дуже високою: зниження реального рівня життя, важкі житлові й побутові умови більшості населення.

Економічне становище	<ul style="list-style-type: none"> • Початок відбудови народного господарства вже в умовах завершення війни. • Відновлення інфраструктури: мостів, залізниць, електростанцій, ліній електропередач тощо. • Серпень 1946 р. – прийняття Верховною Радою СРСР четвертого п'ятирічного плану відбудови і розвитку народного господарства на 1946–1950 рр. • Першочергова відбудова важкої промисловості, транспорту та енергетики. • Великі масштаби збитків, завданих війною; значно більші масштаби відбудовчих робіт, ніж у будь-якій іншій країні Європи. • Проблема капіталовкладень: відмова від плану Маршала, розрахунок лише на внутрішні резерви. • Нестача робочої сили, особливо кваліфікованої. • Ускладнення процесу відбудови голодом 1946–1947 рр.
----------------------	---

2.2. Опрацьовуючи текст параграфу №3 (стор.22-23) запишіть особливості відбудови в Україні .

3.3. Відбудову ускладнив голод 1946 - 1947 рр. в Україні.

Причини голоду:

- посуха і неврожай 1946 р.;
- нестача техніки, робочої сили;
- низька продуктивність праці колгоспників;
- нестача коштів на розвиток сільського господарства;
- високі обсяги заготівель хліба, експорт зерна в Східну Європу;
- посилення репресій проти українського населення.

Наслідки:

- в Україні від голоду померло близько 1 млн. чоловік.

В останню суботу листопада в Україні відзначається День пам'яті жертв Голодомору (1921–1923; 1932–1933; 1946–1947). У 2021 році День пам'яті жертв Голодомору припадав на 27 листопада.

Пам'ятай про історію свого народу...

4.4. Ознайомившись з пунктом 5 параграфу №3 подумай яка з реформ найбільше вплинула на рівень життя населення в УРСР в післявоєнний період.

